1854. N°. 113.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven, Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 20 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

Het Verslag van de Raadsvergadering van heden namiddag, zal, daar de Vergadering heden avond te 7 ure zal worden voortgezet, bij het volgend Nommer dezer Courant worden uitgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 19 September.

Gaarne nemen wij uit de *Gast* het volgende welgeschreven stuk, van een blijkbaar bevoegde hand, over.

Onze stad leed een groot verlies door het afsterven van Dr. J. H. Molkenboer, die in de kracht des mannelijken leeftijds aan zijne gade en vrienden, aan de nuttige betrekkingen, waarin hij werkzaam en aan de wetenschap, waarvan hij een ijverig beoefenaar was, na eene hevige ziekte, werd ontrukt. Verschillende maatschappijen, zoals van Tuinbouw en voor Botanie vooral, verliezen in hem een van hare beste voorstanders, en de Plaatselijke Commissie van Geneeskundig Toevoorzigt, een lid dat gedurende den korten dienstijd dien hij heeft vervuld, de overtuigendste bewijzen gaf van bekwaamheid, onpartijdigheid en ijver.

De gelukkige beoefening der botanische wetenschap had hem een leerstoel waardig gemaakt. Grondige geleerdheid werd door minzaamheid en nederigheid opgeluisterd en in den kring, waarin hij de geneeskunst hoofdzakelijk uitoefende, was hij algemeen bemind. Aan zulke menschen heeft onze stad, heeft ook de wetenschap behoefte; want zij worden moeijelijk vervangen en hunne waardij wordt het meest bij hun gemis gevoeld en erkend.

— De artilleristen van hier naar Schiedam vertrokken, zijn Zondag ll. teruggekomen; ook is het detachement infanterie te Delft teruggekeerd.

— Z. M. zal morgen, bij gelegenheid der tentoonstelling van voorwerpen van landbouw, Dordrecht bezoeken, maar geen gehoor verleenen en 's namiddags weder vertrekken.

— Prins Hendrik der Nederlanden is den 13den in het Groothertogdom aangekomen en aan het Kasteel Walferdange afgestapt.

— De eigenaar van het *Hôtel de Bellevue* te 's Hage heeft verzocht te melden, dat hoewel Z. M. de Koning van Portugal bijna het geheele Hôtel ter zijner beschikking had, uit zijne boeken blijkt, dat de rekening bij lang na geen *f* 3,500 heeft bedragen, zoo als dit uit de *Arnh. Cour.* in andere bladen, en ook in 't onze, was overgenomen.

— Naar wij vernemen, heeft de Raad van Administratie der Holl. IJzeren Spoorwegmaatschappij, op verzoek van de vereenigde Hoofdcommissie voor de Parijsche tentoonstelling in 1855, vrijdom van vervoer langs gezegden weg toegekend, voor goederen voor die tentoonstelling bestemd. (*Hbl.*)

— In de afgeloopen week is op de rivier de Waal onder Herwijnen, door een' visscher een zalm opgehaald, die meer dan 20 oude ponden woog, hetgeen, vooral bij de tegenwoordige schaarschte van dien visch, eene zeldzaamheid is.

— Men meldt uit Zwijndrecht, dat de glasblazerijen aldaar geheel stil staan, ten gevolge der moeijelijke verzendingen naar het Oosten.

— Te Brielle is de aldaar bestaande katoenfabriek geheel buiten werking gesteld, uithoofde van den steeds nadeeligen toestand, waarin zij verkeerde.

— De Officier van Justitie te Dordrecht berigt, dat, op den 30sten Aug. jl. in een brievenbus aldaar, is bezorgd een brief aan het adres van den Heer J. U. D. Roell, theol. cand. te Utrecht, inhoudende eene geldswaarde van *f* 102.12½, te weten: 3 coupons W. S., administratie van der Hoop, Nos. 31389, 9683 en 9815, groot ieder *f* 12.37½, verschenen 1 Jan. 1854, 1 bankbiljet No. 99, groot *f* 25; en 4 muntbiljetten Nos. 540, 815, 721 en 187, groot ieder *f* 10, welke brief tot heden niet aan het adres is bezorgd. De voornoemde Officier verzoekt opsporing, aanhouding en berigt.

— De Luit-Gen. Steenbergen, Inspecteur der artillerie, bevindt zich sedert 2 dagen te Vlissingen, en neemt alles wat de artillerie en magazijnen van dat wapen betreft, in oogenschouw. De voorloopige werkzaamheden aan de groote zeesluis zijn met kracht aangevangen, en verschaffen aan eene menigte werklieden arbeid en brood.

— Wederom is een Nederl. schip door de Engelschen opgebragt. Van Memel wordt dienaangaande onder dagteekening van 11 dezer geschreven: »Gisteren kwam het te Pekel-A te huis behoorend schip, Minima, gevoerd door Kapt. H. van Weerden Poelman, met Engelsche bemanning alhier in de haven. Dit schip is door de Engelsche korvet Archer op de hoogte van Domesnäs aangetroffen en derhalve prijs verklaard. Het komt van Amsterdam; naar men zegt, heeft Kapitein Poelman de lading, uit kaas, jenever en tabak bestaande, aan de Oostzeevloot willen verkoopen."

— Uit de Vereenigde Staten wordt het volgende gemeld: De Staat Michigan heeft de eer van de eerste Staat in de Unie te zijn, indien niet in de wereld, welke aan den student van alle deelen van Amerika kosteloos eenen geheelen akademie cursus van geneeskundig onderwijs aanbiedt. De Hoogeschool is te Ann Arbor; 7 Professoren zijn er aan verbonden en de studieloop, zegt men, is volledig en grondig. De aanvangstijd is 1 October en duurt 6 maanden.

's GRAVENHAGE, 19 September.

Z. M. heeft Jhr. C. M. Storm van 's Gravesande, voormalig 1ste Luitenant der genie bij de militaire Academie, benoemd tot Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw.

— Z. M. heeft aan zijnen Hofmaarschalk, Jhr. Mr. H. M. C. Clifford, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der onderscheidingsteekenen van Commandeur der 1ste kl. van de Orde van de Waakzaamheid of den Witten Valk, hem door Z. K. H. den Groothertog van Saksen-Weimar-Eisenach geschonken.

Nog bij verschillende besluiten heeft Z. M. vergunning verleend: aan Mr. L. N. Graaf van Randwyck, Grootmeester van zijn Huis, aan Jhr. Mr. F. L. W. de Kock, Directeur van zijn Kabinet, en aan Jhr. Mr. H. M. C. Clifford, Hofmaarschalk, tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van Commandeur der Koninklijke Christus-Orde, hun door Z. M. den Koning-Regent van Portugal geschonken, alsmede aan den Heer J. Nolet de Brauwere van Steeland, te Brussel, tot het aannemen van het Ridderkruis dierzelfde Orde.

— Z. M. de Koning heeft heden ten 10 ure in een bijzonder gehoor aan het paleis ontvangen, de nieuw gekozen leden voor de Tweede Kamer, tot het afleggen van de gevorderde eeden. Z. Exc. de Minister van Binnenl. Zaken was bij die plegtigheid tegenwoordig.

— Bij besluit van den 16den dezer, heeft Z. M. bij de Koninklijke Academie te Delft benoemd: tot Leeraar in de Wiskunde, den Heer R. van Goens, en tot Leeraar in de Scheikunde, den Heer E. Mulder, Doctor in de Wis- en Natuurkundige wetenschappen.

— Z. M. heeft G. Thin van Keulen, op zijn verzoek, eervol ontslagen als Burgemeester der gemeente Diepenheim, en in zijne plaats benoemd Jhr. Mr. G. J. G. Schimmelpenninck.

— H. M. de Koningin heeft den 13den dezer een bezoek aan het Nassausche Hof afgelegd en zette den 14den de reis naar Stuttgart voort.

— Den 5den dezer zijn te Lissabon uitgewisseld de acten van bekrachtiging op de overeenkomst tot wederzijdsche uitlevering van boosdoeners den 22sten Junij ll. tusschen Nederland en Portugal gesloten.

— De vrijwillige bijdragen tot oprigting van een monument, voor wijlen Z. M. Koning Willem II, door het Metalen Kruis hebben alhier opgebragt *f* 618.

— Bij den Minister van Financiën is ontvangen een bankbiljet van *f* 25, door een onbekende, onder het postmerk Middelburg van den 14den dezer, ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

— Naar wij vernemen, bestaat het voornemen, om naast het departement van Koloniën, op het Plein alhier, een ander gebouw te plaatsen van dezelfde grootte, ten einde in de behoefte aan localiteit ook voor het personeel van dat departement te voorzien. De daartoe benoodigde gelden zullen op de begrooting van het volgende dienstjaar worden aangevraagd. (*N.*)

— Het 2de regement dragonders, dat uit de residentie naar het kamp van Reijen is vertrokken, wordt aanst. Vrijdag van daar alhier terugverwacht.

— Zondag ll. is te Scheveningen aangekomen de eerste pink ter steurharingvisscherij uitgezeild, medebrengende 21,000 stuks, dat vrij gunstig is. De haring is op de kusten van Flamborough gevangen, hij heeft ongeveer *f* 50 de 1000 stuks gegolden.

— Bij gelegenheid van het huwelijk van den Heer O. Baron van Wassenaar Catwyck, Luitenant-Ingenieur, en J. Hoffman, is, behalve de gift van *f* 300 aan de R. K. armen, vroeger door ons vermeld, aan Diakenen der Nederd. Herv. gemeente eene som van *f* 600 ter hand gesteld.

STATEN-GENERAAL.

OPENING DER GEWONE VERGADERING VAN 1854—1855.

Vereenigde Zitting der beide Kamers, van Maandag den 18 September 1854.

Nadat de beide Kamers zich in de Vergaderzaal van de Tweede Kamer hadden vereenigd, wordt de vergadering door den Heer Mr. J. A. Philipse geopend. De Griffier der Eerste Kamer leest een besluit van Z. M. den Koning

voor, waarbij hij, Mr. J. A. Philipse, benoemd wordt tot Voorzitter der Eerste Kamer.

De Voorzitter benoemt vervolgens eene Commissie van 18 leden der beide Kamers, om Z. M. den Koning in- en uitgeleide te doen.

Ten 1 ure vervoegen zich de Ministers, alsmede de leden van den Raad van State in de Vergaderzaal.

De Koning ter Vergaderzaal binnengeleid houdt de navolgende aanspraak:

MIJNE HEEREN!

Met het oog op den tegenwoordigen staatkundigen toestand van Europa, is het Mij dubbel aangenaam van alle Mogendheden voortdurend verzekeringen te ontvangen van vriendschap en welwillendheid, waarop Ik grooten prijs stel.

Het aangenomen stelsel van onzijdigheid wordt stiptelijk door Ons nageleefd. Bij het naauwgezet nakomen onzer verpligtingen jegens andere Staten, mogen Wij wederkeerig aanspraak blijven maken op eerbiediging onzer regten.

De Zee- en Landmagt geven Mij reden van tevredenheid. Zij onderscheiden zich door ijvere pligtsbetrachting en krijgstucht.

De tegenstand, door Chinezen op Borneo aan Ons gezag geboden, is door den moed en de volharding onzer dappere strijders op nieuw, en, zoo Ik hoop, duurzaam overwonnen.

De toestand der Overzeesche Bezittingen is gunstig te noemen.

Wel is waar heeft de gezondheid der bevolking in onderscheidene gedeelten van Neêrlandsch-Indië veel te wenschen overgelaten; doch de jongste berigten deên de hoop voeden, dat er de ziekte, ook door gepaste maatregelen, allengs wijkt.

De veldgewassen in die gewesten beloven, over het algemeen, eene ruime opbrengst.

Naar de aanvankelijke berigten is er ook hier te lande eene gezegende uitkomst van den oogst te verwachten. Ik verblijd Mij in het uitzigt, dat hierdoor de prijzen der eerste levensmiddelen zullen dalen.

Gelijk de verbetering der rivieren wordt voortgezet, zoo is ook de hand gelegd aan die van andere belangrijke waterwegen.

In het laatste jaar is Nederland op twee punten met het buitenlandsche spoorwegen-net in aanraking gebragt. Er is hoop, dat de aansluiting eerlang nog op een derde punt zal plaats hebben; terwijl de verdere uitbreiding van dit voor handel en nijverheid zoo gewigtig middel van gemeenschap Mijne aandacht gestadig bezig houdt.

Met ijver wordt er gearbeid aan de vermeerdering der telegraphische lijnen binnen 's lands, en aan hare verbinding met die van het buitenland.

In verhouding tot de stoornis, welke de ontstane oorlog in de handelsbetrekkingen van Europa veroorzaakt, verkeeren onze handel, scheepvaart en scheepsbouw in vrij voldoenden toestand.

De staat der geldmiddelen blijft stof tot tevredenheid opleveren. De uitkomst van de dienst des vorigen jaars heeft de verwachting niet te leur gesteld. Het laat zich aanzien, dat ook het tegenwoordig jaar voordeelig zal zijn.

Bij de behandeling der finantiele aangelegenheden zal U blijken, dat kan worden besloten tot eene vermindering van lasten, binnen zoodanige grenzen, als door eene gepaste behoedzaamheid worden voorgeschreven. Met het delgen van schuld zal tevens kunnen worden voortgegaan.

Te midden van de stoffelijke welvaart, welke het Vaderland onmiskenbaar geniet, mogen de belangen van onderwijs, wetenschappen en kunsten niet uit het oog verloren worden. Mijne zorg blijft zich daaraan toewijden. Een ontwerp van wet op het lager- en middelbaar onderwijs zal U eerstdaags worden aangeboden. Met het voorbereiden eener wet op het hooger onderwijs houdt men zich bezig. Inmiddels zal U de gelegenheid worden gegeven om van Uwe belangstelling in onderscheidene wetenschappelijke inrigtingen te doen blijken.

Bij het onvolkomene, dat ook in onzen toestand mag worden gevonden, is er zeer veel, dat ons bemoedigt en opwekt. Met dankbaarheid hebben wij te erkennen de menigvuldige zegeningen, welke ons worden geschonken. Het hangt voor een groot deel van ons zelven af, het bezit er van te bestendigen. Daartoe is vooral noodig eensgezindheid en wederzijdsch vertrouwen aan te kweeken; steeds, en vóór alles, het heil des Vaderlands voor oogen te hebben. Moge de Almagtige ons hiertoe licht en kracht verleenen!

Ik verklaar deze zitting der Staten-Generaal geopend.

Na het houden van deze aanspraak, verlaat de Koning de Vergaderzaal. De vereenigde Zitting der Kamers wordt daarna gesloten. Z. M. keert even als bij het komen, onder het gejuich der talrijke, zoo wel uit deze residentie als van elders, zamengevloeide menigte, naar zijn Paleis terug.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Dingsdag 19 *September.*

In deze zitting werd het voorzitterschap waargenomen, door het oudste lid in jaren, den Heer Anemaet. De Voorzitter benoemt twee Commissien van drie leden, tot het onderzoek dier geloofsbrieven. Zij zullen hare rapporten uitbrengen in de zitting van morgen Woensdag.

Waarna deze zitting wordt opgeheven.

— Ook de Eerste Kamer heeft eene Zitting gehouden die door den Voorzitter Mr. J. A. Philipse, met eene aanspraak wordt geopend.

Daarna hebben de leden zich in de afdeelingen begeven.

AMSTERDAM, 18 September.

De Procureur-Generaal bij het Prov. Geregtshof in Noord-Holland; gezien het arrest van voormeld Hof, waarbij de openbare teregtstelling is bevolen van Johann Heinrich Kemper, oud 21 jaar, arbeider, geboren te Borglob in Hanover, laatst wonende in den Haarlemmermeerpolder, bij Halfweg; heeft ten gevolge van al de daadzaken J. H. Kemper, beschuldigd ter zake van: 1°. diefstal met geweldoefening en gewapend, gepleegd bij nacht in een bewoond huis door middel van binnenbraak, met de bedoeling om tegen elken prijs gelden meester te worden, welke hij wist, dat zich bevonden in den bureau van zijn voormaligen meester, den warmoezier H. F. Prickwinkel en van een aldaar inwonenden knecht, genaamd C. L. Teyler; 2°. moord, gepleegd op eene vrouw en twee kinderen; 3°. poging tot moord, gepleegd op eene vrouw en een kind, welke poging beide malen door uiterlijke bedrijven gebleken en tot een begin van uitvoering overgeslagen, hare uitwerking alleen heeft gemist door toevallige en van des daders wil onafhankelijke omstandigheden, en wel de onder No. 2 en 3 vermelde misdaden, ten einde den in de eerste plaats genoemden diefstal voor te bereiden, gemakkelijk te maken, of de ontdekking daarvan te voorkomen.

Tot verdediger van J. H. Kemper, is door het hof toegevoegd de Advocaat Mr. Westerwoudt; terwijl het Openbaar Ministerie zal worden waargenomen door den Advocaat-Generaal Mr. F. F. Karseboom.

— Op de algemeene vergadering der Holl. Maatsch. van Fraaije Kunsten en Wetenschappen alhier, is het eenige antwoord, ingekomen op de prijsvraag: »Geschiedenis der Nederl. Etskunst," onder de spreuk: *Beter iets dan niets*, door de beoordeelaren onvoldoende verklaard en het naambillet des schrijvers aldus ongeopend verbrand.

ZEIST, 18 September.

Vrijdag ll. zijn door Z. M. in het Kamp in de Orde van de Eikenkroon benoemd, tot Commandeur met de Ster: De Gen.-Majoor Menningh, Commandant der 1ste brigade; 2de reg. inf. Tot Commandeurs: De Majoors Salomon en Tukkerman; tot Ridders: De Kapiteins Wiegmans en Petter; 5de reg. inf. Tot Commandeur met de Ster: De Colonel de Beck; tot Commandeur, de Majoor Verschoor; tot Ridders, de Kapiteins Rinck, Kneppers en de 1ste Luit.-Adj. Kisch; 8ste reg. inf. Tot Commandeur met de Ster: De Colonel Fischer; tot Commandeur, de Majoor Ledel; tot Ridder, de Kapt. Klaassen.

Ook is de Divisie-Generaal der kamperende troepen, de Generaal-Majoor Poolsum Booy, benoemd tot buitengewoon Adjud. van Z. M., en zijn nog de Majoor Tegelberg, van het 2de reg. inf., tot Commandeur, de Kapiteins van den Generalen Staf van Brienen van Ramerus en le Clerq, 1ste en 2de brig. Kapt. Swemer der grenadiers en jagers en de 1ste Lt.-Adj. Loder van het 8ste reg., benoemd tot Ridders der genoemde Orde.

— Sedert eenige dagen bevinden zich alhier verscheidene vreemde Officieren, onder welken de Luit.-Gen. von Wedel, Kommandant der vesting Luxemburg, de Pruissische Kolonel d'Olberg, Majoor Goffinet, eerste Ordonnans-Officier van den Hertog van Brabant, en Kapitein Libert van de Belgische grenadiers.

KAMPEN, 15 September.

Zaturdag ll. is deze stad het eerst door gaz verlicht.

— Dezer dagen is weder een aanzienlijk aantal jongelingen, als recruten bij het instructie-bataillon ingelijfd; daaronder bevinden zich zonen van de aanzienlijkste familien des lands.

— Als eene zeldzaam voorkomende omstandigheid mag vermeld worden, dat de bijenhouders hunne korven tot heden buiten laten op de heidevelden, en nog vrij wat honig, voor wintervoorraad wordt opgezameld.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 15 September.

De Koning is Maandag ll. naar Duitschland vertrokken.

— De *Emanc.* meldt, dat de Ministers in een Zaturdag gehouden Ministerraad het omtrent alle zwevende quaestien eens zijn geworden. De bijeenroeping der Kamers blijft op den 17den October bepaald.

— In Ostende woedt de cholera met hevigheid. Alle vreemdelingen, die zich daar bevonden, hebben voor de vreeselijke epidemie de vlugt genomen. Van het garnizoen, sterk 600 man, zijn reeds 208 door de ziekte aangetast en 68 overleden. Onder de burgerij heerscht zij in niet mindere mate.

ENGELAND.

LONDEN, 16 September.

De *Globe* dringt er sterk op aan, dat het bewind, ten einde aan den nationalen wensch te beantwoorden, bij H. M. aandringe op het instellen van een algemeenen dankdag, om aan het Opperwezen erkentelijkheid te betuigen, wegens het verleenen van een overvloedigen oogst, te midden der rampen van oorlog en ziekte.

— Het hoofdbestuur van het armwezen heeft dezer dagen de armbesturen in eenige provincien van Engeland aangeschreven, om statistieke opgaven omtrent den oogst dezes jaars in te winnen. Zij moeten zich in elk oord eenige geachte ingezetenen toevoegen, vooral om door hun voorbeeld en invloed den tegenzin van vele landlieden tegen het mededeelen der, van overheidswege verlangde opgaven te overwinnen. Tevens zullen in Schotland dergelijke opgaven ingewonnen worden door toedoen eener particuliere maatschappij, die de bevordering der belangen van den landbouw ten doel heeft; en zoo hoopt de Regering allengs eene volledige en vertrouwen verdienende landbouw-statistiek te zullen verkrijgen, waaraan de behoefte, sedert den slechten oogst van het vorige jaar, zoo levendig door den handelsstand en het publiek in Engeland gevoeld wordt.

— Aan de beurs is het faillissement bekend geworden van het huis David Scott, Richmond & Co., een der oudste firma's van Manchester, met een aanzienlijk passief. Men vreest, dat dit faillissement zal terugwerken op eenige Liverpoolsche huizen.

— De Heer Dargan, ondernemer der groote tentoonstelling te Dublin, heeft, na optel van alle rekeningen, 19,000 £ bij de onderneming verloren.

— Een gedeelte der uit de Oostzee terugkeerende oorlogschepen, zal, ten getale van zestien bodems, in de Iersche haven Queenstown worden gestationeerd.

— Uit Bombay zijn tijdingen ontvangen, die de dagteekening van 31 Aug. dragen. Men maakte de noodige toebereidselen voor den aanleg eener telegrafische linie tusschen de Engelsche bezittingen en Pegu. — De ruiterij van den Nizzam had hare diensten aangeboden om tegen de Russen te strijden, maar de Engelsche autoriteiten hebben dit aanbod, onder dankbetuiging voor den goeden wil, van de hand gewezen. — In de omstreken van Canton heerscht eene groote gisting. Te Canton zelf heerscht veel ongerustheid. De vreemdelingen hebben zich onder de bescherming gesteld van de schepen der natien, waartoe zij behooren. — De Chinesche opstandelingen hebben eenige nabij Canton gelegen plaatsen in bezit genomen, na de autoriteiten gedood, of op de vlugt gejaagd te hebben. — De indigo-oogst is niet gunstig uitgevallen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 September.

Naar men zegt, is men eene zamenzwering op het spoor, in verband met een helsch werktuig, dat dezer dagen onder het zand bedolven op den Noordelijken spoorweg is ontdekt. Het voornemen zou geweest zijn, gebruik van dat werktuig te maken, wanneer Keizer Napoleon zich langs gemelden spoorweg naar België begaf, waartoe het voornemen bestaan heeft.

— De Gen. Lespinasse die, ziek uit de Levant teruggekeerd is, zal weder derwaarts vertrekken, als overbrenger van nieuwe bevelen voor den Maarschalk de Saint Arnaud.

— Door de Fransche post-administratie zijn bijzondere aanstalten gemaakt, om de uit het Oosten verwacht wordende berigten met allen mogelijken spoed aan den Keizer te doen toekomen. Sedert den 11den dezer zijn te Marseille 3 koeriers, om die tijdingen met extra-post en snelspoortreinen over te brengen.

— Uit een berigt van den *Moniteur* blijkt, dat de beide Westersche Mogendheden door eenen Hoofd-Officier van hare landmagt vertegenwoordigd zullen worden in het hoofdkwartier van den Generaal von Hess, den Opperbevelhebber van het mobile Oostenrijksche leger; namelijk, Frankrijk door den Generaal Lebœuf, en Engeland door den Generaal Duplatt.

— De *Moniteur* deelt eene opgave mede van de hoeveelheid levensmiddelen en andere benoodigdheden voor het leger in het Oosten benoodigd. Ieder soldaat krijgt een rantsoen vleesch van 350 wigtjes tegen 250 in Frankrijk, 1000 w. brood in plaats 350 en 60 w. rijst is plaats van 30, en daarenboven dagelijks koffij, suiker of soms wijn. Tot 20 Aug. was er o. a. al aan meel, brood en beschuit 12,500,000 Ned. ℔ uitgedeeld.

Eerstdaags wordt nog o. a. derwaarts verzonden: 137,600 flanellen gordels, 70,000 kapjassen, 15,000 schapenlederen paletots, 280,000 katoenen hemden, 290,000 paar schoenen, 50,000 paar slopkousen enz.; 160,000 tentovertreksels, 215,000 dekens, 8,200 tenten van verschillenden vorm, 40,600 groote en 150,000 kleine veldfleschen 45,000 eetbakken en 43,000 kookketels; gereedschappen tot het maken van kampen, 576,000 hoefijzers enz. Voor 12,000 zieken zijn vliegende hospitalen in de Levant, behalve 45 regimentscantines; de voorraad linnen kan in de behoefte van 180,000 zwachtels voorzien.

— Het Aziatisch Genootschap alhier heeft Abd-el-Kader en Sidi-Mohammed-Ech-Chadli, Directeur van de scholen te Konstantinopel, tot zijne leden benoemd.

— De vervaardiging van lucifers houdt elken dag alhier 10,000 werklieden bezig. Een enkel huis levert dagelijks 4,840,000 lucifers.

— Dezer dagen is aan het station van den spoorweg naar Lyon eene kist gebragt door twee jongelieden, die later zouden komen om haar te doen aanteekenen. Drie à vier dagen later gaf deze kist zulk eenen onaangenamen reuk van zich, dat men haar opende; men vond er in een lijk, in staat van ontbinding en met eene groote wonde aan het hoofd. Aan de ijverige pogingen van de policie gelukte het, denzelfden dag nog de vermoedelijke daders in handen te krijgen, zijnde een jongeling van 20 jaren, horologiemaker van beroep, en een van 23 jaren, van beroep reiziger. Zij ontkennen de misdaad, ofschoon zij niet ontkennen er kennis van te dragen. Zij zijn ter beschikking van de justitie gesteld.

— Een bataillon gendarmerie is naar het eiland Aix gezonden, tot bewaking der Russische krijgsgevangenen.

— Men verzekert, dat thans bepaaldelijk het plan is vastgesteld, tot het aanleggen te Boulogne van eene hulphaven, waarin de grootste vaartuigen een toevlugtsoord zouden vinden. De kosten worden op 18 à 20 mill. fr. begroot.

ZWITSERLAND.

Het *J. de Genève* beweert, dat Mazzini allezins regt heeft zich in zijn openbaar gemaakten brief aan den Bonderaad over dien raad vrolijk te maken, daar hij toch, zoo als men verhaalt, zijne jongste reis naar Genève volbragt heeft, zittende naast den Heer Druey, die het naauwkeurige signalement van Mazzini in den zak had. Mazzini moet een meester zijn in de kunst om zich onkenbaar te maken. Zoo had hij bij de bewuste gelegenheid geheel en al den toon en de manieren van een behoudenden Lombardischen Graaf aangenomen, op wiens naam zijn valsche pas luidde.

— Te Genève moet werkelijk van de zijde der Russische regering eene bestelling van 100,000 uurwerken met muziek ontvangen zijn.

PORTUGAL.

Omtrent de poging tot schaking eener rijke Dame te Oporto, die men dwingen wilde om den eenigen zoon van den voorzittenden Minister Hertog van Salhanda, te huwen, verneemt men, dat deze Hertog, zijn eigen vermogen verkwist hebbende, door een huwelijk met de 12-jarige vaderlooze Dona Terceira, zijns zoons fortuin trachtte te maken. Afgewezen zijnde zou het meisje worden geschaakt en was een Priester omgekocht om 't huwelijk in te zegenen; doch de moeder was in tijds met haar ontvlugt.

Het Engelsch blad, *the Morning Herald*, deze tijding mededeelende, berigt verder, dat de Minister den ongeloofelijken overmoed zou gehad hebben, om zijnen zoon een bevel aan de burgerlijke en militaire Overheden te geven, om hem te ondersteunen, en dat de moeder, zich nu nergens veilig achtende, daar zelfs de Abdis van het klooster Das Chagas, haar uit vrees voor den Minister eene schuilplaats voor hare dochter had geweigerd, met hare dochter het land had verlaten.

SPANJE.

MADRID, 14 September.

Bij een besluit der Koningin van 9 dezer zijn alle sedert Augustus 1850 benoemde Hoogleeraren afgezet, omdat bij hunne benoeming niet op de wettelijk bepaalde vereischten gelet, en het voorgeschreven vergelijkend examen niet gehouden was. Zij zullen echter voorloopig in hunne betrekking blijven, tot dat er een vergelijkend examen ter vervulling der hooge leerstoelen gehouden wordt.

— De Minister van Binnenl. Zaken heeft eene premie uitgeloofd van 20,000 realen, voor de beste populaire handboeken der Natuur-, Werktuig- en Scheikunde, toegepast op landbouw en nijverheid; zullende dit besluit, voor zoover het 's lands financien raakt, aan de Cortes ter goedkeuring voorgelegd worden.

— De Regering geeft veel ongenoegen door de wijze, waarop zij in de verdeeling van ambten en bedieningen te werk gaat. Men merkt namelijk op, dat alle posten aan bekende vrienden van de Regering worden toevertrouwd en verwijt haar zelfs, dat zij posten voor hare aanhangers maakt. Het dagblad *las Novedades* bevestigt, dat het Kabinet te Newcastle een nieuw consulaat heeft gevestigd, met welke betrekking de Heer L. Retortillo is begiftigd, die daarvan een jaarlijksch inkomen van 60,000 realen trekt. Hetzelfde dagblad klaagt mede over de talrijke benoemingen tot Regters van 1sten aanleg, daar onder deze een aantal personen voorkomen, die noch door hun karakter, noch door hunne kennis, tot de regterlijke magt moesten behooren.

— Koningin Isabella heeft, sedert hare moeder zich in veiligheid bevindt, weder haar ouden overmoed teruggekregen. Zij geeft aan hare Ministers allerlei bijtende benamingen, welke zij hun door de kleine Prinses van Asturie in het gezigt laat zeggen.

— Den 12den dezer moeten de kiezerslijsten openbaar worden gemaakt. Volgens de wet van den 18den Julij 1837 moeten zij gedurende 14 dagen ter visie liggen, ten einde een ieder, die er iets op zou meenen te moeten aanmerken, daartoe gelegenheid hebbe.

— Het schijnt, zegt het dagblad *Las Novedades*, dat op verzoek der Regering de Spaansche uitgewekenen, die zich te Bayonne bevinden, door de Fransche Regering naar het binnenland gezonden zullen worden. De Graaf van San Luis zal zich naar Parijs begeven, en verscheidene zich te Bayonne bevindende Generaals zullen naar het binnenste gedeelte van het land vertrekken.

— Te Malaga is een der Kommandanten van de nationale militie vermoord, waardoor eene groote gisting is ontstaan, welke echter door de belofte der stedelijke Regering van den moordenaar te zullen straffen, is tot bedaren gebragt.

ITALIE.

Te Messina heeft de cholera vreeselijk gewoed. Den 23sten Augustus, den tweeden dag na hare uitbarsting, kwamen meer dan 100 sterfgevallen voor, en in de volgende dagen klom dit getal tot 300, 400 en 500. Den 29sten Aug. steeg het zelfs tot 1000 en daalde vervolgens weder tot 500 à 600 dagelijks. Reeds dadelijk bij de verschijning der ziekte vlugtte een groot gedeelte der inwoners uit de stad, zoodat er niet meer dan 25,000 van de 70,000 overbleven. Priesters, geneesheeren en apothekers moesten, om de woede des volks te ontgaan, de vlugt nemen. In de stad Napels heeft de cholera binnen de tijdsruimte van eenige weken meer dan 6000 offers weggerukt. Bologna is van de cholera verschoond gebleven.

PRUISSEN.

BERLIJN, 17 September.

De Koning woonde heden de eerste groote herfst-manoeuvre bij; Prins Frederik der Nederl. vergezelde den Koning, gelijk mede de Prinsen van het Koninklijke Huis, de Prins-Regent van Baden, de Oostenrijksche Generaal Mayenhofer en de Russische Generaal v. Benckendorff.

— De Koning heeft op Sanssouci in een bijzonder gehoor ontvangen den nieuw benoemden buitengewonen Gezant van de Verheven Porte bij ons Hof, Kemal Effendi, die Z. M. een eigenhandig schrijven des Sultans, betreffende zijne benoeming, heeft overhandigd.

— HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik der Nederlanden en hare dochter, Prinses Maria, zijn in den avond van den 14den dezer van het slot Muskau alhier teruggekomen, waar zij het Nederl. paleis hebben betrokken.

— De algemeene bijeenkomst van de Katholieke vereenigingen, welke dit jaar te Keulen zou plaats hebben, zal op verbod der Pruissische Regering geen voortgang hebben, omdat deze vereenigingen zich met de staatkundige vraagpunten van den dag bezig houden.

— Eergisteren heeft Alex. von Humboldt zijn 85sten verjaardag alhier gevierd.

— Te Heidelberg is overleden de Hoogl. in de Kruidkunde Dr. G. H. Bischoff.

FRANKFORT.

16 September.

De cholera is sedert eenige dagen te Neurenberg aan het afnemen; sedert den 14den hebben geene nieuwe gevallen zich voorgedaan.

— Men verneemt, dat Pruissen en Oostenrijk op de Parijsche tentoonstelling

van nijverheid naar den palm zullen dingen. In beide landen wordt ijverig gewerkt, om de Duitsche nijverheid in Frankrijk waardig te vertegenwoordigen.

— De groote tentoonstelling te Munchen zal stellig den 15den der volgende maand gesloten worden.

— De stoomscheepvaart tusschen Manheim en Straatsburg is gestaakt, de dienst leverde jaarlijks aanzienlijke te korten op.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 16 September.

Alhier is aangekomen een gevolmagtigd Gezant van Vorst Daniëlo, Vladica van Montenegro, die in last heeft de verklaring van Montenegro's onderwerping aan Oostenrijk over te brengen, met verzoek dat deze door de Oostenrijksche Regering werde aangenomen. Dit besluit van den Vladica is een gevolg van den hagchelijken financiëlen toestand van zijn land, daar Rusland de subsidiën, tot dusverre aan Montenegro verstrekt, heeft ingetrokken.

— Naar men verneemt, is eene nota van het Pruissische Kabinet alhier ontvangen, waarin Pruissen zijn voornemen formuleert, om in den oorlog tegen Rusland, nu de Vorstendommen ontruimd zijn, onzijdig te blijven, en zich van elke verdere deelname aan de handelingen ten opzigte van Rusland te onthouden.

— De onlangs hier aangekomene hospodar van Moldavie, Vorst Ghika, heeft de vertrekken in het hôtel, dat hij bewoont, voor verscheidene maanden gehuurd, zoodat hij niet, zoo als men dacht, eerlang naar Moldavie zal vertrekken.

— Van hier wordt van den 14den berigt, dat de Koning van Belgie binnenkort een reis zal ondernemen langs de boorden van het meer van Como. De Regering heeft de plaatselijke Overheden bevel gegeven den hoogen reiziger met de aan zijn rang verschuldigde eerbewijzen te ontvangen.

— De Engelsche Colonel Sir David Wood, is hier aangekomen en begeeft zich als Krijgs-Commissaris naar het hoofdkwartier van den Baron v. Hess.

— Volgens berigt van Odessa van den 7den waren daar 8 Engelsch-Fransche stoomschepen aangekomen. Men dacht, dat zulks de landengte van Perekop, die de Krim aan 't vaste land van Rusland hecht, gelden moest. Te Simferopol, eene stad in de Krim ten N.-Oosten van Sebastopol, worden toebereidselen gemaakt tot ontvangst van een hoog personnaadje, denkelijk een Grootvorst van Rusland.

TURKIJE.

De verschijning der Oostenrijkers op Moldavisch grondgebied, eerst op den 12den vastgesteld, zou nu heden (den 16den) moeten volgen; waarschijnlijk zouden de Russen den 12den Moldavië nog niet geheel hebben ontruimd, en men weet, dat er als ware het eene stilzwijgende overeenkomst bestaat, dat de Oostenrijkers er niet zouden binnenrukken, voor dat de Russen het geheel konden hebben verlaten, zoo als met Wallachije ook het geval was. Het Turksche leger in Wallachije onder bevel van Omer-Pacha telt ruim 85,000 man.

— Bij de door Schamyl bij Tiflis op de Russen behaalde overwinning zijn 7 stukken geschut en geheel de legertros der Russen in zijne handen gevallen. De Russische Generaal, Vorst Bebutoff, is van Kars teruggetrokken.

— Eene Persische karavane is bij Bajazed door de Russische ruiterij opgeligt.

— De Russen hebben, bij het verlaten van Ibraïla, deze stad geplunderd.

— Uit Bukharest wordt van den 9den gemeld, dat 12,000 Oostenrijkers daar aangekomen waren en er eene plegtige wapenschouwing had plaats gehad over de Oostenrijksche, Wallachijsche en Turksche troepen.

OOST-INDIË.

BATAVIA, 22 Julij.

Bij publicatie van 21 Julij had de Gouverneur-Generaal bekend gemaakt, dat hij, gebruik makende van de tot dat einde verleende Koninklijke magtiging, en het nuttig achtende, zich te begeven naar de residentie Bantam en het gouvernement van Sumatra's Westkust, besloten heeft zich voor eenen korten tijd van Java en den hoofdzetel der Regering te verwijderen, en het dagelijksch beheer van zaken, gedurende zijne afwezendheid, heeft opgedragen aan den waarnemenden Vice-President van den Raad van Nederl. Indië, den Staatsraad in buitengewone dienst J. P. C. Buloffs.

— Het is gelukt om op het eilandje Onrust, tegen over Batavia, een artesische put te boren, ter diepte van ruim 100 el, die goed drinkwater oplevert, 't geen anders met groote kosten van Batavia moest worden aangevoerd.

— Ten aanzien van de bevordering van de stoompaketvaart in Neerl. Indië wordt gemeld, dat de Indische Stoomboot-maatschappij zich jegens de Regering, voor den tijd van 4 jaren, heeft verbonden om eenmaal 's maands, met eene harer stoombooten, in de maal-paket-stoomdienst naar Sincapore te voorzien, en zelfs, zoo dikwerf de Regering dit noodig mogt oordeelen, ten tweeden male in dezelfde maand gelijke dienst te verrigten.

ADVERTENTIEN.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 18 September.

		Laagst Koers.	Hoogst Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$60\frac{5}{8}$	$60\frac{5}{16}$	$60\frac{5}{8}$
Dito Certificaten	3	$72\frac{3}{8}$	$72\frac{7}{16}$	$72\frac{7}{16}$
Dito dito	4	$91\frac{1}{16}$	$91\frac{1}{8}$	$91\frac{1}{16}$
Amortisatie-Syndicaat	$3\frac{1}{2}$	—	—	—
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	$122\frac{3}{4}$	—	—
O. I. Leening	4	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	$100\frac{1}{8}$	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	$100\frac{1}{4}$	$100\frac{3}{8}$	$100\frac{1}{4}$
Dito dito 1828 en 1829	5	$100\frac{1}{8}$	$100\frac{1}{8}$	$100\frac{1}{8}$
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	$85\frac{7}{8}$	—	—
Dito 1840	4	—	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	$86\frac{3}{8}$	—	—
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	141	—	—
Dito Obligatiën	4	$68\frac{7}{8}$	—	—
SPANJE, Obligatien	1 pCt.	$18\frac{5}{8}$	$18\frac{11}{16}$	$18\frac{5}{8}$
Dito Obligatiën	3	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	$33\frac{1}{[illegible]}$	$33\frac{1}{[illegible]}$	[illegible]
Bewijzen Coupons		$5\frac{3}{[illegible]}$	[illegible]	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	—	—	—
Dito	$2\frac{1}{2}$	$60\frac{3}{[illegible]}$	—	—
Dito Metall.	5	69	[illegible]	$69\frac{1}{16}$
Dito Nieuwe	5	$78\frac{1}{16}$	$78\frac{1}{16}$	—
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	$35\frac{[illegible]}{8}$	$35\frac{[illegible]}{16}$	$35\frac{[illegible]}{16}$
BELGIE, Banc.	$2\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$	49	—	—
BRAZILIE, 1824 100	5	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	3	$36\frac{7}{8}$	$36\frac{15}{16}$	$36\frac{15}{16}$
Dito dito	4	—	—	—
PERU	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
VENEZUELA	[illegible]	—	—	—
MEXICO	3	[illegible]	[illegible]	—
AMERIKA, Bankactiën		[illegible]	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.